

Áprily Lajos, a város nagy szülötte

Áprily Lajos, született Jékely Lajos (Brassó, 1887. november 14. – Budapest, 1967. augusztus 6.) József Attila-díjas (1954) költő, műfordító. Jékely Zoltán édesapja.

Elemi iskoláit Parajdon végezte, középiskoláit a székelyudvarhelyi gimnáziumban kezdte, tizenkét éves korában, 1899-ben családjával Kolozsvárra került. A református kollégiumban tanult, tanárai közt volt Kovács Dezső és Seprődi János. 1909-ben a kolozsvári egyetem bölcsészkarán szerzett magyar-német szakos képesítést.

Egyhónapos párizsi útjáról visszatérve Nagyenyeden lett tanár: előbb a Bethlen Kollégium tanítóképzőjében, 1910-től a gimnáziumban. A következő évben megnősült, élettársa Schäfer Ida. Kisebb-nagyobb megszakításokkal tizenhét évig tanított a „dús hagyományú” városban, e „remete évek” alatt kiállt Ady költészete mellett. Egy versét névtelenül már 1905-ben közölte az Egyetemi Lapok, majd 1909-ben Jékely Lajos néven az Erdélyi Lapokban jelentkezett, Kovács Dezső azonban megróttá „modern” hangja miatt, mire a költő évekig nem kísérletezett újabb publikálással. Verseit Áprily Lajos néven először 1918 tavaszán Szentimrei Jenő közölte az Új Erdélyben, majd a Szászváros és vidéke, az Erdélyi Szemle, Napkelet, Zord Idő, Pásztortűz adott helyet írásainak. Ugyanakkor az Erdélyi Irodalmi Társaság és a Kisfaludy Társaság mellett a Kemény Zsigmond Társaság is tagjává választotta.

Első költői sikerei után 1923-ban Dijonba ment, ahol a francia nyelv tanításához is diplomát szerzett. 1924-ben elfogadta Kuncz Aladár meghívását, s együtt szerkesztették a kolozsvári Ellenzék irodalmi mellékletét. 1926-ban családotul Kolozsvárra költözött, s a református kollégiumban tanította a magyar és német irodalmat. Ugyanebben az évben részt vett az erdélyi magyar írók első marosvécsi találkozásán, s az itt összegyűltekből megbízásából az 1928-ban induló Erdélyi Helikon szerkesztője lett. A következő három nyáron jelen volt a marosvécsi találkozón. 1929 őszén Budapestre távozott, ez a lépése megrendülést váltott ki tisztelői körében. Tíz évig a Baár-Madas Leánynevelő Intézet igazgatója volt. Elvállalta a Protestáns Szemle szerkesztését. 1935 őszén féléves tanulmányutat tett Észak- és Nyugat-Európában. 1941-től Parajdon egy erdei boronaházban töltötte nyarait.

1943 szeptemberében, miután nem volt hajlandó az iskolájában a zsidótörvények szabta felvételi rendelkezéseket végrehajtani, felmondott, nyugdíjba vonult, s Visegrád mellett, Szentgyörgypusztán telepedett le. Hosszú éveken át csak fordításaival volt jelen az irodalmi életben, versekkel az 1950-es évek közepétől jelentkezett újra. Verseinek leggazdagabb válogatását már csak a halál árnyékában láthatta. Nyolcvanadik születésnapja előtt három hónappal halt meg a hárshegy szanatóriumban.

Ma a brassói magyar gimnázium viseli nevét. Az Áprily Lajos Főgimnázium Brassó egyetlen és Brassó megye legnagyobb magyar nyelvű középiskolája, az 1837-ben alapított brassói Római Katolikus Főgimnázium utódja. Központi épületét Alpár Ignác tervei alapján építették föl a történelmi központ északi szögletében, a lebontott várfalak helyén, az egykori Sziójgyártó-zwinger területén. 1992 májusában az iskola hivatalosan is felvette az Áprily Lajos Elméleti Líceum nevet, a brassói születésű impresszionista költő emléke előtt tisztelegve.